

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **V. Ch.**, narozený X,
státní příslušnost Republika Kazachstán,
bytem X,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2022, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23. 9. 2022, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-2021, **se zrušuje.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou podanou prostřednictvím tehdejšího právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2022, č. j. OAM-922/ZA-ZA11-P10-2021, jímž nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalobce navrhl, aby soud uložil žalobci povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě sdělil, že je osobou bez státní příslušnosti. Do Česka přicestoval se svou rodinou legálně v roce 1996 a pobýval zde na základě povolení k trvalému pobytu, než mu bylo toto povolení pro jeho trestnou činnost zrušeno a byla mu uložena povinnost vycestovat z území rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 12. 2020. Podotkl, že na Kazachstán nemá žádné vazby, nemá tam místo k bydlení, ani finanční prostředky, aby si bydlení bez pracovního uplatnění zajistil, a nezná oficiální jazyk Kazachstánu. Žalobce sdělil, že v případě návratu do Kazachstánu mu hrozí vážná újma na zdraví a životě, přičemž žalovaný zlehčil závažnost zdravotního stavu žalobce. Žalobce sdělil, že se dne 19. 5. 1997 stal obětí autonehody, při které u něj došlo k trvalému poškození pánevní oblasti a poškození vnitřních orgánů, tedy k polytraumatu ohrožujícímu základní životní funkce žalobce. Dodal, že má dosud potíže s vylučováním, trpí inkontinencí a užívá proto speciální vložky, trpí opakovanými záněty v pánvi a v levé hýždí a má trvale zaveden umělý vývod tlustého střeva.
3. Dále žalobce uvedl, že pobíral invalidní důchod a snažil se v nejvyšší možné míře pracovat, aby nebyl zátěží sociálního systému. V Kazachstánu by mu nebyla poskytnuta potřebná zdravotní péče, což by s vysokou pravděpodobností vedlo k dalším trvalým zdravotním následkům pro žalobce. Žalobce konstatoval, že v Česku je schopen si zajistit pracovní uplatnění, které mu spolu s invalidním důchodem a zdravotní péčí poskytovanou na základě veřejného zdravotního pojištění umožňují samostatně se postarat o své potřeby, čehož by v Kazachstánu nebyl schopen pro nedostatečnou podporu státu v oblasti zaměstnávání zdravotně znevýhodněných osob a nedostatečnou zdravotní péči, která nedosahuje úrovně českého zdravotnictví. Rovněž by v Kazachstánu neměl dostatek finančních prostředků na zajištění zdravotní péče a pomůcek. Žalobce zdůraznil, že nižší úroveň zdravotnictví může v případě hodného zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu zakládat důvod pro udělení humanitárního azylu, k čemuž poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68, a usnesení ze dne 29. 4. 2021, č. j. 2 Azs 1/2021-45.
4. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně posoudil okolnosti případu, když došel k závěru, že neexistují důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy, když nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nesprávně z dostupných důkazů posoudil zdravotní stav žalobce a jeho možnosti návratu do Kazachstánu, kde žil naposledy jako dítě před 25 lety a již nemá tamní občanství.
5. Dále žalobce uvedl, že napadené rozhodnutí je ve vztahu k udělení humanitárního azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný neuvedl, v čem by měly spočívat důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by mohl být udělen humanitární azyl, a proč tyto důvody žalobce nenaplní. Žalobce konstatoval, že úvaha žalovaného není v souladu s pravidly logického usuzování, když dochází k závěru, že by žalobce mohl přesídlit do Kazachstánu, aniž by mu hrozila vážná újma na zdraví. Podotkl, že si je vědom rozsahu soudního přezkumu napadeného rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu, k čemuž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103.
6. Žalobce sdělil, že neposkytnutí azylu v jeho případě je nehumánní. V demokratickém a právním státě není přijatelné ani logicky obhajitelné, aby zdravotně postižená osoba byla poslána do jí cizí země, kde s nejvyšší pravděpodobností skončí bez domova a zdravotní

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

péče, k čemuž poukázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55. Žalovaný při správním uvážení vybočil z hledisek stanovených zákonem, což způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Dále odkázal na obsah správního spisu, zejména na údaje poskytnuté k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a protokoly o pohovoru. Žalovaný zdůraznil, že nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné a trvá na správnosti napadeného rozhodnutí, neboť zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí, přičemž nezjistil žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný konstatoval, že není pravdou, že by nebylo vycestování pana žalobce do Kazachstánu možné z důvodu, že je osobou bez státní příslušnosti, neboť z ústavy a zákonů Kazachstánu vyplývá, že Kazachstán poskytuje osobám bez státní příslušnosti širokou škálu práv. Registrované osoby bez státní příslušnosti, mají právní postavení osob s trvalým pobytem. Po pěti letech pobytu v zemi si pak mohou zažádat o státní občanství. Žalovaný zdůraznil, že žalobce prokazatelně disponuje duplikátem kazašského rodného listu a není najisto postavené, že je žalobce osobou bez státní příslušnosti, neboť uvedenou skutečnost v průběhu správního řízení žádnými relevantními důkazy nedoložil, byť byl k tomu opakovaně vyzván. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením, že zlehčoval zdravotní stav žalobce, neboť v napadeném rozhodnutí konstatoval, že zdravotní postižení žalobce je závažné, ne však natolik, že by žalobce nemohl vést samostatný život a byl tak plně závislý na sociálním systému. Podotkl, že azylové řízení není nástrojem pro řešení situace osob, který se zdravotní péče v Česku jeví jako výhodnější a na vyšší úrovni než v zemi původu. Žalovaný nepopírá, že zdravotní systém v Kazachstánu je patrně na horší úrovni než v Česku, ale to samo o sobě nezakládá azylově relevantní důvod, neboť tato situace dopadá stejnou měrou na značnou část obyvatel Kazachstánu, nikoli pouze na žalobce z důvodu diskriminace.
8. Žalovaný podotkl, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze z důvodu legalizace pobytu, k čemuž tento institut není určen. Uvedené vyplývá především z výpovědi žalobce, údajů z CIS a z obsahu rejstříku trestů, kdy bylo zjištěno, že žalobce pozbyl povolení k trvalému pobytu pro opakované páchaní trestné činnosti. Dále žalovaný konstatoval, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodu, jelikož na str. 9 napadeného rozhodnutí jsou uvedeny úvahy, že u žalobce nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, neboť současný zdravotní stav žalobce nevyžadoval specializovanou péči, která není v Kazachstánu dostupná. Žalovaný rovněž sdělil, že na humanitární azyl není subjektivní právo ani právní nárok, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003.

Posouzení věci soudem

9. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.

10. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Z hlediska povinnosti žalovaného v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) náležitě zjistit skutečný stav věci považuje soud za klíčové, jaké informace v průběhu správního řízení sdělil žalovanému samotný žalobce. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 1. 11. 2021 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, k čemuž dne 4. 11. 2021 v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a dne 9. 12. 2021 v doplňujícím protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany především sdělil, že v Česku žil legálně od roku 1997 do roku 2021, než mu byl pro trestnou činnost zrušen trvalý pobyt. Žije zde se svým otcem a matkou (bratr zemřel). Je ženatý (během správního řízení se rozvedl) a děti nemá. Žádost o mezinárodní ochranu podal z důvodu legalizace svého pobytu na českém území, jelikož zde chce zůstat se svojí rodinou a současně pro to, že v Kazachstánu je špatná zdravotní péče. Je závislý na zdravotních pomůckách (sáčky, vývody, podložky), které používá v důsledku úrazu, který mu mj. způsobil trvalé obtíže s vylučováním. Se záněty močových cest navštěvuje nemocnici každý měsíc. Jednou za rok navštěvuje nemocnici za účelem kontroly vývodu. Ve výkonu práce operátora ve výrobě (pilaře) jej jeho zdravotní stav neomezoval, jen si musel občas vyměnit sáček k umělému vývodu, přičemž s prací skončil z důvodu zrušení trvalého pobytu v roce 2021. Před tím pracoval rovněž jako řidič a brigádníčil.
12. Dále soud zjistil, že žalovaný při rozhodování vycházel ze zpráv o zemi původu, které zahrnují zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 30. 3. 2021 – Kazachstán – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2020, Informaci OAMP ze dne 31. 1. 2022 – Kazachstán – Protesty v lednu 2022, Informaci OAMP ze dne 15. 7. 2022 – Kazachstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi a zprávu Oddělení zahraničních a evropských záležitostí ze dne 10. 8. 2022 – O státním občanství Republiky Kazachstán.
13. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v tom, že žalovaný neuvedl, v čem by měly spočívat důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by mohl být udělen humanitární azyl, a proč tyto důvody žalobce nenaplnil, přičemž současně žalobce konstatoval, že úvaha žalovaného stran humanitárního azylu nebyla v souladu s pravidly logického usuzování, když žalovaný došel k závěru, že by žalobce mohl přesídlit do Kazachstánu, aniž by mu hrozila vážná újma na zdraví.
14. Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Správní orgány však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem argumentace účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Podstatné je, aby se správní orgán ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

15. Soud konstatuje, že žalovaný především na str. 9 napadeného rozhodnutí posuzoval, zda žalobce naplnil podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný v dané části odůvodnění zhodnotil zejm. rodinné vazby, věk, praceschopnost a zdravotní stav žalobce. Žalovaný uvedl, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou osobou a před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany pracoval jako řidič a operátor ve výrobě (pilař). Žalovaný pokračoval, že žalobce je z důvodu úrazu utrpeného v dětství v invalidním důchodu v prvním stupni, přičemž sám žalobce k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že zdravotní stav jej ve výkonu práce nijak neomezoval, až na občasnou výměnu sáčku z důvodu umělého vývodu. Žalovaný vzal v potaz lékařské zprávy žalobce, z nichž vyplynulo, že žalobce neužívá žádné léky, dochází jednou ročně na kontrolu zdravotního stavu a s ohledem na následky úrazu využívá k vylučování vývod, sáčky a podložky. Žalovaný uvedl, že žalobce není v důsledku svého zhoršeného zdravotního stavu v ohrožení života, nepodstupuje náročnou a nákladnou léčbu, je schopen cestovat a pracovat a není plně závislý na sociálním systému či na péči jiné fyzické osoby. Na základě uvedených skutečností žalovaný dovodil, že zhoršení zdravotního stavu žalobce nedosahuje takové intenzity, která by odůvodňovala udělení mimořádného institutu humanitárního azylu. Žalovaný dodal, že důvodem zvláštního zřetele hodným není skutečnost, že by si žalobce v zemi původu musel potřebné zdravotní pomůcky hradit ze svého či na ně přispívat, ani to že úroveň zdravotní péče v zemi původu žalobce nedosahuje identické úrovně jako v Česku. Se zřetelem k předestřeným skutečnostem soud konstatuje, že žalovaný uvedl důvody, proč zjištěný zdravotní stav žalobce nedosahoval závažnosti hodné zvláštního zřetele, přičemž nebylo povinností žalovaného konstatovat hypotetické případy, které by byly hodné zvláštního zřetele. Rovněž soud sděluje, že žalovaným dovozené závěry stran zdravotního stavu žalobce nejsou nikterak v rozporu s logickým uvažováním, když nedovodil, že by žalobci v Kazachstánu hrozila závažná újma na zdraví s ohledem na toliko nižší, nikoliv však nedostatečnou či nedostupnou lékařskou péči, neboť žádná z výše předestřených skutečností takový závěr neodůvodňuje. Soud tedy neshledal úvahu žalovaného stran neudělení humanitárního azylu za nepřezkoumatelnou pro nedostatek důvodů.
16. Dále soud přistoupil k posouzení námítky týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť žalobce namítal, že žalovaný postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy, když nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nesprávně z dostupných důkazů posoudil zdravotní stav žalobce a jeho možnosti návratu do Kazachstánu, kde žil naposledy jako dítě před 25 lety a již nemá tamní občanství.
17. Podle § 14 zákona o azylu platí, že „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
18. K posouzení této námítky soud poukazuje na relevantní závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103, odst. 37, týkající se omezeného rozsahu soudního přezkumu správního uvážení v otázce udělování humanitárního azylu: „Podle ustálené judikatury správních soudů není na udělení humanitárního azylu právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí založené na správním uvážení podléhá přezkumu správních soudů pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení a zda je nezneužil (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.), tedy zda správní orgán nevybočil z hledisek stanovených zákonem, zda je jeho úvaha v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).“

19. Soud vědom si omezeného rozsahu soudního přezkumu ve věci udělení humanitárního azylu podotýká, že žalobce v průběhu správního i soudního řízení uvedl, že je závislým na řadě zdravotních pomůcek (sáčky, vývody, podložky), které používá v důsledku úrazu, který mu mj. způsobil trvalé obtíže s vylučováním (kolostomie a uretroplastika). Se záněty močových cest navštěvuje nemocnici každý měsíc. Jednou za rok navštěvuje nemocnici za účelem kontroly vývodu. Svůj zdravotní stav žalobce doložil ve správním řízení řadou lékařských zpráv. Již ve správním řízení tedy vyšlo najevo, že žalobce vyžaduje dispenzární péči, což je soustavná odborná lékařská péče, kdy je pacient preventivně vyšetřován a sledován, jelikož má určitý rizikový faktor, který v době zařazování do dispenzární péče sice nevyžaduje poskytování akutní zdravotní péče, ale z předpokládaného vývoje zdravotního stavu lze důvodně předpokládat takovou změnu zdravotního stavu, jejíž včasné zachycení má zásadní význam pro další léčení a vývoj, a tedy pro život a zdraví žalobce.
20. V daném případě není pochyb o tom, že zdravotní stav žalobce, jak vyšel najevo již v průběhu správního řízení, bylo třeba z hlediska možných důvodů pro udělení humanitárního azylu důkladně zvážit, neboť je zřejmé, že žalobce trpí nikoli mírnými zdravotními komplikacemi. Ačkoliv žalobce nepodstupuje žádnou nákladnou léčbu, ani neužívá žádné léky, je závislý na užívání zdravotních pomůcek a vyžaduje dispenzární péči, která zmírňuje u žalobce negativní důsledky jeho úrazu a umožňuje mu zapojit se do pracovního procesu. Pokud by žalobce takto dispenzarizován nebyl a neměl přístup k potřebným zdravotním pomůckám, mohlo by to pro něj znamenat vážnou újmu na zdraví. Žalobce od počátku správního řízení označoval nedostatečnou lékařskou péči v zemi původu jako jeden z důvodů své žádosti o mezinárodní ochranu (kromě prosté snahy o legalizaci pobytu).
21. Za těchto okolností byl žalovaný povinen disponovat dostatečnými podklady k rozhodnutí a měl svou úvahu, proč žalobci neudělil humanitární azyl, doložit relevantními podklady. Žalovaný se měl v této souvislosti zejména pokusit ověřit tvrzení žalobce, že potřebná zdravotní péče by byla v zemi původu pro žalobce na neadekvátní úrovni (nedostupná a nedostatečná), a tedy zjistit, zda a v jakém rozsahu by měl žalobce k dispenzární péči přístup a jaké by byly její parametry. Pokud by skutečně vyšlo najevo, že žalobce by se nemohl v Kazachstánu ohledně svého zdravotního postižení spoléhat ani na základní lékařskou pomoc, bylo by na žalovaném, pokud by ani za takových okolností neshledal případ žalobce hodným zvláštního zřetele a humanitární azyl mu neudělil, aby uvedl, které důvody převážily zdravotní hlediska, která by svědčila pro humanitární azyl (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2013, č. j. 5 Azs 14/2012-30).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

22. V napadeném rozhodnutí žalovaný sice uvedl, že nemá v úmyslu závažnost zdravotního stavu žalobce jakkoliv snižovat, ale podle něj z podkladů nevyplynulo, že by žalobce podstupoval náročnou a nákladnou léčbu, nebo že by byl v ohrožení života, přičemž konstatoval, že skutečnost, že by si žalobce některé zdravotní pomůcky musel v zemi původu hradit sám nebo na ně přispívat, či že úroveň tamního zdravotnictví nedosahuje identické úrovně jako v Česku není důvodem zvlášť zřetele hodným důvodem pro udělení humanitárního azylu (str. 9 odst. 2 napadeného rozhodnutí). Z rozhodnutí žalovaného však není zřejmé, na základě, jakých podkladů, dospěl k těmto závěrům. Žalobce během správního řízení vyjádřil obavy stran fungování zdravotnictví v Kazachstánu s ohledem na své zdravotní postižení vyžadující dispenzarizaci, a proto měl žalovaný povinnost tato tvrzení na podkladě dostatečně adresných a konkrétních informací o zemi původu ověřit, a nikoliv bez jakéhokoliv podkladu uzavřít, že nezbytná zdravotní péče je žalobci v zemi původu dostupná, byť třeba s finanční spoluúčastí, a ne na tak vysoké úrovni jako v Česku. V tomto směru měl žalovaný zohlednit i jím připuštěnou skutečnost, že žalobce již není občanem Kazachstánu, a tudíž může i dostupnost a kvalita poskytované zdravotní péče dosahovat pro žalobce, jakožto osobu bez státní příslušnosti, odlišné úrovně.
23. Podle § 23c písm. c) zákona o azylu platí, že *„[p]odkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště“*.
24. V řízení o udělení mezinárodní ochrany je důkazní břemeno rozděleno mezi žadatele (žalobce) a správní orgán (žalovaného). Správní orgán by si měl na základě tvrzení žadatele obstarat dostatečné množství důkazů k posouzení dané žádosti, a to zejména v maximální možné míře relevantní, resp. adresné a zároveň důvěryhodné a aktuální informace o zemi původu. Požadavky na tyto informace vycházejí přímo z § 23c písm. c) zákona o azylu, který mezi podklady rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany řadí *„presné a aktuální informace z různých zdrojů“* o zemi původu.
25. Žalovaný si tak měl k posouzení tvrzení žalobce o špatné úrovni lékařské péče stran jeho zdravotního postižení obstarat odpovídající informace o zemi původu a tyto informace řádně zhodnotit tak, aby jeho závěry mohly být považovány za dostatečně podložené a úvaha o neudělení humanitárního azylu doložena. Správní spis však neobsahuje jedinou informaci o zemi původu, která by se týkala dostupnosti a úrovně zdravotní péče pro zdravotně postižené v Kazachstánu, které jsou pro život zdravotně postiženého žalobce důležité. Žalovaný si pro své rozhodnutí opatřil toliko zprávy a informace týkající se především dodržování lidských práv, státního občanství a bezpečnostní a politické situace v Kazachstánu, ačkoliv žalobce během správního řízení tvrdil, že se do Kazachstánu nemůže vrátit pro nedostatečnou úroveň tamní lékařské péče.
26. Hodnocení věci žalovaným tak nelze akceptovat, neboť úvaha žalovaného o tom, že zdravotní stav žalobce nepředstavuje případ zvláštního zřetele hodný, který by odůvodňoval udělení humanitárního azylu, nemá oporu ve spise. Tím žalovaný znemožnil správnímu soudu přezkoumat jeho závěry založené na správním uvážení zákonem předpokládaným způsobem.
27. Soud zdůrazňuje, že ve světle výše zmíněných okolností je v projednávané věci rozhodné to, zda žalobci zdravotní péče bude poskytována v případě jeho návratu do země původu, resp. na základě jakých podmínek a v jakém rozsahu.

28. Soud dle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobcem navrhovaný důkaz lékařskou zprávou ze dne 11. 9. 2021, kterou žalobce zamýšlel doložit svůj zdravotní stav, neboť zdravotní stav žalobce byl dostatečně doložen novějšími lékařskými zprávami založenými ve správním spisu.
29. S ohledem na shora uvedené soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil bez jednání, přestože žalobce na konání jednání trval, dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení, neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spise. Soud dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, přičemž v dalším řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
30. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 6 800 Kč. Podle obsahu správního spisu se náhrada nákladů řízení skládá z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby tehdejšího právního zástupce žalobce po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby – dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“)] a z částky 600 Kč za s tím související dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 4 AT.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 2. března 2023

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.